

ЧИ МАЮ Я ПРАВО НА БЕЗПЕКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ?

В умовах війни держава повинна гарантувати безпеку громадян, не порушуючи основоположні права людини. Однак, обмеження можливі, але вони не мають суперечити принципам справедливості та гідності.

Наприклад, Венеційська комісія наголошує, що будь-які обмеження мають бути тимчасовими, пропорційними загрозі та не порушувати сутність прав. Конституція України, в свою чергу, дозволяє обмеження лише в межах закону, зберігаючи право на свободу, судовий захист і презумпцію невинуватості, а правовладдя залишається головною гарантією того, що, захищаючи державу, ми не втратимо те, за що боремося.

Загалом, право на безпеку – є правовим визнанням наявності безпечних умов існування для кожної людини. Воно є базовим правом, що забезпечує можливість реалізації як окремих прав, так і всього комплексу прав людини.

Без дотримання цього права неможливе повноцінне життя, особливо в умовах воєнного стану, коли держава має гарантувати безпеку громадян, зберігаючи при цьому фундаментальні демократичні принципи.

В умовах воєнного часу, держава може обмежувати певні права громадян для забезпечення загальної безпеки, зокрема:

1) Військове командування може обмежувати право людей на вільне пересування. Це і введення комендантської години, і заборона або обмеження вільного вибору місця проживання. Також може бути встановлений особливий режим в'їзду та виїзду з населених пунктів.

2) Під час воєнного стану людина може бути позбавлена права на майно. Примусове відчуження майна допускається в установленому законом порядку за умови подальшої компенсації.

3) Воєнний стан передбачає можливість втручання у приватне життя осіб. Зокрема, контроль засобів зв'язку, перевірка речей, документів, житла тощо.

4) Також воєнний стан може обмежувати права людей на вільний вибір праці, громадяни під час війни можуть залучатися до суспільно-корисних робіт. Впровадження трудової повинності також регламентується законом.

5) Під час війни заборонено проводити вибори та референдуми, що обмежує права громадян на участь в управлінні державними справами. Під заборонаю і масові збори та акції.

Також не варто забувати про те, що в умовах війни можуть порушуватись і певні права людини, які не можуть на сто відсотків бути захищені державою. Одним з таких прав є право на життя – наразі, збройні конфлікти ведуть до масових жертв серед цивільного населення. Застосування тортур, насильства та нелюдського поводження з військовополоненими та цивільними особами стає більш поширеним явищем у цей період. У зонах бойових дій люди не можуть отримати належну медичну допомогу, що призводить до страждань та смертей. Ігнорування Женевських конвенцій щодо поводження з військовополоненими та цивільними є порушенням міжнародного гуманітарного права. А також руйнування шкіл, відсутність можливості навчання через військові дії є суттєвим обмеженням права на освіту. Насправді, таких прав існує значно більше, але я висвітлювала найголовніші.

Безпека цивільних осіб під час воєнних конфліктів є досить важливим питанням міжнародного гуманітарного права. Держави несуть основну відповідальність за

захист своїх громадян, приймаючи відповідне законодавство та співпрацюючи з міжнародними організаціями. Це сприяє запобіганню нападам, захисту від насильства та забезпечення доступу до основних послуг.

Міжнародні організації, такі як ООН та Міжнародний комітет Червоного Хреста, займають провідне місце у наданні гуманітарної допомоги, захисті прав людини та сприянні мирному врегулюванню конфліктів. Вони здійснюють моніторинг порушень та розгортають миротворчі місії для захисту цивільних осіб.

Українським переселенцям надають допомогу і інші держави, які приймають відповідні закони для захисту людей під час війни, готуються до надзвичайних ситуацій, наприклад, планують, куди евакуювати людей і де їх розмістити. Також вони намагаються запобігти нападам на мирних жителів і забезпечити їх необхідними речами, такими як їжа та ліки, співпрацюють з міжнародними організаціями та надають допомогу з проживанням, працевлаштуванням, надають щомісячні виплати.

На мою думку, це право є дійсним, так як воно є одним з необхідних прав людини. Для його реалізації видають відповідні НПА, приймають закони та наділяють державу певними обов'язками.

В умовах воєнного часу право на безпеку є досить важливим, але його реалізація суттєво ускладнюється за рахунок бойових дій. Держава не може гарантувати 100% дотримання цього права, так як в деяких моментах не можна запобігти певним діям агресії іншої сторони.

Міжнародне гуманітарне право та національне законодавство встановлюють обов'язки держави щодо захисту цивільного населення, проте їхнє ефективне виконання залежить від багатьох факторів, включаючи ресурси держави та дотримання норм сторонами конфлікту.

Міжнародні організації також відіграють досить важливу роль у наданні гуманітарної допомоги та моніторингу дотримання прав людини, однак їхні можливості обмежені суверенітетом держав та політичними реаліями.

Підсумовуючи все раніше сказане, можна сказати, що право на безпеку в умовах війни є скоріше принципом, до якого слід прагнути, ніж гарантованим правом.